2024/2862

13.11.2024 г.

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2024/2862 НА КОМИСИЯТА

от 12 ноември 2024 година

за изменение на Регламент (ЕС) 2023/1803 по отношение на Международен счетоводен стандарт 21

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 19 юли 2002 г. за прилагането на международните счетоводни стандарти ([1]), и по-специално член 3, параграф 1 от него,

като има предвид, че:

(1) С Регламент (ЕС) 2023/1803 на Комисията ([2]) бяха приети някои международни счетоводни стандарти и разяснения, действащи към 8 септември 2022 г.

(2) На 15 август 2023 г. Съветът по Международните счетоводни стандарти (СМСС) издаде изменения на Международен счетоводен стандарт 21 *Ефекти от промените в обменните курсове* (МСС 21). В посочените изменения се определя кога дадена валута е обменима за друга валута и съответно – когато не е обменима – по какъв начин дружеството трябва да определи обменния курс, който да приложи, както и оповестяванията, които дружеството трябва да направи, когато дадена валута не е обменима.

(3) Вследствие на измененията на МСС 21, Международен стандарт за финансово отчитане 1 *Прилагане за първи път на Международните стандарти за финансово отчитане* (МСФО 1) също бе изменен, така щото да се осигури съгласуваност между тези стандарти.

(4) Вследствие на консултация с Европейската консултативна група за финансова отчетност (ЕКГФО) Комисията стигна до заключението, че измененията на МСС 21 отговарят на условията за приемане, установени в член 3, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1606/2002.

(5) Ето защо Регламент (ЕС) 2023/1803 следва да бъде изменен по съответния начин.

(6) Мерките, предвидени в настоящия регламент, са в съответствие със становището на Счетоводния регулаторен комитет,

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Приложението към Регламент за изпълнение (ЕС) 2023/1803 се изменя, както следва:

(1) Международен счетоводен стандарт 21 *Ефекти от промените в обменните курсове* (МСС 21) се изменя съгласно приложението към настоящия регламент;

(2) Международен стандарт за финансово отчитане 1 *Прилагане за първи път на Международните стандарти за финансово отчитане* (МСФО 1) се изменя в съответствие с измененията на МСС 21 съгласно приложението към настоящия регламент.

Член 2

Дружествата прилагат измененията по член 1 най-късно от началната дата на своята първа финансова година, започваща на 1 януари 2025 г. или след тази дата.

([1]) ОВ L 243, 11.9.2002 г., p. 1, ELI: https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2002/1606/oj?locale=bg.

([2]) Регламент (ЕС) 2023/1803 на Комисията от 13 септември 2023 година за приемане на някои международни счетоводни стандарти в съответствие с Регламент (ЕО) № 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 237, 26.9.2023 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1803/oj).

Член 3

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на 12 ноември 2024 година.

За Комисията
Председател
Ursula VON DER LEYEN

ПРИЛОЖЕНИЕ

Необменимост

Изменения на МСС 21

Изменения на МСС 21 *Ефекти от промените в обменните курсове*

Изменят се параграфи 8 и 26. Добавят се параграфи 8А, 8Б и 19А и съответните им заглавия, параграфи 57А, 57Б, 60Л и 60М и допълнение А.

ОПРЕДЕЛЕНИЯ

8. **В настоящия стандарт са използвани следните термини с посоченото значение:**

...

Дадена валута е *обменима* за друга валута, когато предприятието може да получи другата валута в срок, който може да включва обичайна забава по административни причини, и чрез пазар или обменен механизъм, където обменната сделка би създала подлежащи на изпълнение права и задължения.

...

Уточняване на определенията

Обменимост (параграфи А2–А10)

8А Предприятието преценява дали дадена валута е обменима за друга валута:

а) към дадена дата на оценяване; и

б) с определена цел.

8Б Ако предприятието може да получи само незначително количество от другата валута към датата на оценяването за определената цел, разглежданата валута не е обменима за другата валута.

...

ПРИБЛИЗИТЕЛНО ОЦЕНЯВАНЕ НА СПОТ ОБМЕННИЯ КУРС, КОГАТО ДАДЕНА ВАЛУТА НЕ Е ОБМЕНИМА (ПАРАГРАФИ А11–А17)

19А Предприятието оценява приблизително спот (касовия) обменен курс към дата на оценяване, когато дадена валута не е обменима за друга валута (както е описано в параграфи 8, 8А, 8Б и А2–А10) към тази дата. Когато оценява приблизително спот обменния курс, целта на предприятието е да отрази курса, по който към датата на оценяване би била извършена една обичайна обменна сделка между пазарни участници при преобладаващите пазарни условия.

ОТЧИТАНЕ НА СДЕЛКИТЕ В ЧУЖДЕСТРАННА ВАЛУТА ВЪВ ФУНКЦИОНАЛНАТА ВАЛУТА

...

Отчитане към края на следващите отчетни периоди

...

26. Когато има няколко обменни курса, се използва курсът, по който бъдещите парични потоци, представени от сделката или салдото, би могло да бъдат уредени, ако паричните потоци бяха възникнали към датата на оценяването.

...

ОПОВЕСТЯВАНЕ

...

57А Когато предприятието оценява приблизително спот обменен курс поради факта, че дадена валута не е обменима за друга валута (вж. параграф 19А), предприятието оповестява информация, която дава възможност на ползвателите на финансовите му отчети да разберат как валутата, необменима за другата валута, засяга или се очаква да засегне финансовите резултати, финансовото състояние и паричните потоци на предприятието. За постигането на тази цел предприятието оповестява информация за:

а) естеството и финансовите ефекти на необменимостта на валутата за другата валута;

б) използвания или използваните спот обменни курсове;

в) процеса на приблизително оценяване; и

г) рисковете, на които е изложено предприятието поради необменимостта на валутата за другата валута.

57Б В параграфи А18–А20 се уточнява как предприятието трябва да прилага параграф 57А.

ДАТА НА ВЛИЗАНЕ В СИЛА И ПРЕХОДНИ РАЗПОРЕДБИ

...

60Л С документа, озаглавен *Необменимост* и издаден през август 2023 г., бяха изменени параграфи 8 и 26 и бяха добавени параграфи 8А, 8Б, 19А, 57А и 57Б и допълнение А. Предприятието прилага тези изменения за годишните отчетни периоди, започващи на 1 януари 2025 г. или след тази дата. Разрешава се по-ранното прилагане. Ако предприятието прилага измененията за по-ранен период, то оповестява този факт. Датата на първоначалното прилагане е началото на годишния отчетен период, през който предприятието прилага за първи път тези изменения.

60М Когато прилага документа с изменения, озаглавен *Необменимост*, предприятието не преизчислява сравнителната информация. Вместо това:

а) когато предприятието отчита сделките в чуждестранна валута в своята функционална валута и към датата на първоначално прилагане заключи, че функционалната му валута не е обменима за чуждестранната валута, или в съответните случаи заключи, че чуждестранната валута не е обменима за функционалната му валута, към датата на първоначално прилагане предприятието:

i) превалутира засегнатите парични отчетни обекти в чуждестранна валута и непарични отчетни обекти, оценени по справедлива стойност в чуждестранна валута, като използва приблизително оценения спот обменен курс към посочената дата; и

ii) признава всеки ефект от първоначалното прилагане на измененията като корекция на началното салдо на неразпределената печалба;

б) когато предприятието използва валута на представяне, различна от функционалната му валута, или превалутира резултатите и финансовото състояние на предприятие в чужбина и към датата на първоначалното прилагане заключи, че функционалната му валута (или функционалната валута на предприятието в чужбина) не е обменима за валутата му на представяне, или в съответните случаи заключи, че валутата му на представяне не е обменима за функционалната му валута (или функционалната валута на предприятието в чужбина), към датата на първоначално прилагане предприятието:

i) превалутира засегнатите активи и пасиви, като използва приблизително оценения спот обменен курс към посочената дата;

ii) превалутира засегнатите отчетни обекти от категорията на собствения капитал, като използва приблизително оценения спот обменен курс към посочената дата, ако функционалната валута на предприятието е хиперинфлационна; и

iii) признава всеки ефект от първоначалното прилагане на измененията като корекция на съвкупния размер на разликите от превалутиране – с натрупване в отделен компонент на собствения капитал.

...

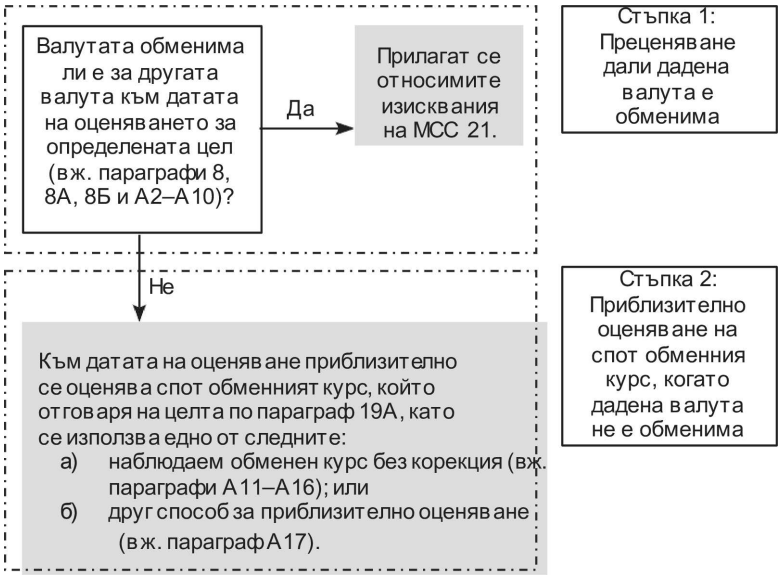
Допълнение А

Насоки за прилагане

Настоящото допълнение представлява неразделна част от Стандарта.

ОБМЕНИМОСТ

А1 Предназначението на следната диаграма е да се помогне на предприятията да преценяват дали дадена валута е обменима и да оценяват приблизително спот обменния курс, когато дадена валута не е обменима.

Стъпка 1: Преценяване дали дадена валута е обменима (параграфи 8, 8А и 8Б)

А2 В параграфи А3–А10 се съдържат насоки за прилагане, чието предназначение е да се помогне на предприятията да преценяват дали дадена валута е обменима за друга валута. Предприятието може да определи, че дадена валута не е обменима за друга валута, макар че съответната друга валута може да е обменима в обратната посока. Например, предприятието може да определи, че валутата РС не е обменима за валута LC, макар че валутата LC е обменима за валутата РС.

Срок

А3 Според определението в параграф 8 спот обменният курс е обменният курс при незабавна доставка. Възможно е обаче обменната сделка невинаги да се изпълнява незабавно поради законови или подзаконови изисквания или поради практически причини, например официални почивни дни. Една обичайна забава по административни причини при получаването на другата валута не означава, че първата валута не е обменима за съответната друга. Какво представлява обичайна забава по административни причини зависи от фактите и обстоятелствата.

Възможност за получаване на другата валута

А4 Когато преценява дали дадена валута е обменима за друга валута, предприятието разглежда възможността си за получаване на другата валута, а не намерението или решението си за това. При спазване на другите изисквания по параграфи А2–А10 дадена валута е обменима за друга валута, ако предприятието може да получи другата валута – пряко или непряко – дори ако възнамерява или е решило да не прави това. Например, при спазване на другите изисквания по параграфи А2–А10, независимо дали предприятието възнамерява или е решило да получи валутата РС, валутата LC е обменима за валутата РС, ако предприятието може или да обмени LC за РС, или да обмени LC за друга валута (FC) и после да обмени FC за РС.

Пазари или обменни механизми

А5 Когато преценява дали дадена валута е обменима за друга, предприятието разглежда само пазарите или обменните механизми, където сделката за обмен на валутата за другата валута би създало подлежащи на изпълнение права и задължения. Задължението за изпълнение е правен въпрос. Фактите и обстоятелствата определят дали обменната сделка на пазар или обменен механизъм би породила подлежащи на изпълнение права и задължения.

Цел на получаването на другата валута

А6 За различните предназначения на дадена валута може да има различни обменни курсове. Например, юрисдикция, чийто платежен баланс е под напрежение, може да иска да възпира прехвърлянето на капитал (напр. плащанията на дивиденти) към други юрисдикции, но да насърчава вноса на определени стоки от тези юрисдикции. При такива обстоятелства съответните власти може да:

а) определят „преференциален“ обменен курс за вноса на тези стоки и „наказателен“ обменен курс за прехвърлянето на капитал към други юрисдикции, вследствие на което ще има различни обменни курсове за различните обменни сделки; или

б) предоставят на разположение другата валута само за плащане на вноса на тези стоки, но не и за прехвърлянето на капитал към други юрисдикции.

А7 Съответно обменимостта на дадена валута за друга валута може да зависи от целта, с която предприятието получава (или хипотетично може да има потребност да получи) другата валута. При преценяването на обменимостта:

а) когато предприятието отчита сделките в чуждестранна валута в своята функционална валута (вж. параграфи 20–37), то допуска, че иска да получи другата валута с цел реализиране или уреждане на отделни сделки, активи или пасиви в чуждестранна валута;

б) когато предприятието използва валута на представяне, различна от функционалната му валута (вж. параграфи 38–43), то допуска, че иска да получи другата валута с цел реализиране или уреждане на нетните си активи или нетните си пасиви;

в) когато предприятието превалутира данните за резултатите и финансовото състояние на предприятие в чужбина във валутата на представяне (вж. параграфи 44–47), то допуска, че иска да получи другата валута с цел реализиране или уреждане на нетната си инвестиция в предприятието в чужбина.

А8 Нетните активи на предприятието или нетната му инвестиция в предприятие в чужбина може да се реализират например по следните начини:

а) чрез разпределение на финансови доходи към собствениците на предприятието;

б) чрез получаване на финансови доходи от предприятието в чужбина; или

в) чрез възвръщане на средствата от инвестицията от страна на предприятието или неговите собственици, например чрез освобождаване от инвестицията.

А9 Предприятието преценява дали дадена валута е обменима за друга валута поотделно за всяка цел, посочена в параграф А7. Например, предприятието преценява обменимостта за целта за отчитане на сделките в чуждестранна валута в своята валута на представяне (вж. параграф А7, буква а) отделно от обменимостта за целта за превалутиране на данните за резултатите и финансовото състояние на свое предприятие в чужбина (вж. параграф А7, буква в).

Възможност за получаване само на ограничено количество от другата валута

A10 Дадена валута не е обменима за друга валута, ако за цел, посочена в параграф A7, предприятието може да получи само незначително количество от другата валута. Предприятието преценява дали количеството от другата валута, която то може да получи за определена цел, е значително или незначително, като го сравнява с общото количество от другата валута, която му е потребна за тази цел. Например, предприятие с функционална валута LC има пасиви, деноминирани във валута FC. Предприятието преценява дали общото количество FC, което може да получи с цел уреждане на тези пасиви, е само незначително в сравнение със съвкупното количество (сбора) на салдата на неговите пасиви, деноминирани в FC.

Стъпка 2: Приблизително оценяване на спот обменния курс, когато дадена валута не е обменима (параграф 19A)

A11 В настоящия стандарт не се определя по какъв начин предприятието трябва да оценява приблизително спот обменния курс, за да постигне целта по параграф 19A. Предприятието може да използва наблюдаем обменен курс без корекция (вж. параграфи A12–A16) или друг способ за приблизително оценяване (вж. параграф A17).

Използване на наблюдаем обменен курс без корекция

A12 Когато оценява приблизително спот обменния курс по силата на параграф 19A, предприятието може да използва наблюдаем обменен курс без корекция, ако този наблюдаем обменен курс отговаря на целта по параграф 19A. Примери за наблюдаем обменен курс:

а) спот обменен курс за цел, различна от целта, за която предприятието преценява обменимостта (вж. параграфи A13 и A14); и

б) първият обменен курс, по който предприятието може да получи другата валута за определената цел, след като бъде възстановена обменимостта на валутата (първи последващ обменен курс) (вж. параграфи A15 и A16).

Използване на наблюдаем обменен курс за друга цел

A13 Дадена валута, която не е обменима за друга валута за една цел, може да е обменима за същата валута за друга цел. Например, предприятието може да има възможност да получи дадена валута с цел внос на определени стоки, но не и с цел плащане на дивиденти. В такива случаи предприятието може да заключи, че даден наблюдаем обменен курс за друга цел отговаря на целта по параграф 19A. Ако курсът отговаря на целта по параграф 19A, предприятието може да използва този курс като приблизително оценен спот обменен курс.

A14 Когато преценява дали такъв наблюдаем обменен курс отговаря на целта по параграф 19A, предприятието взема предвид различни фактори, в т.ч.:

а) *дали съществуват няколко наблюдаеми обменни курса* – съществуването на повече от един наблюдаем обменен курс може да е признак, че обменните курсове са определени с цел насърчаване или възпиране на предприятията да получават другата валута за определени цели. Тези наблюдаеми обменни курсове може да включват „поощрение“ или „наказание“ и следователно може да не отразяват преобладаващите икономически условия;

б) *целта, за която валутата е обменима* – ако предприятието може да получи другата валута само за ограничени цели (напр. за внос на стоки по спешност), наблюдаемият обменен курс може да не отразява преобладаващите икономически условия;

в) *естеството на обменния курс* – по-вероятно е преобладаващите икономически условия да бъдат отразени от свободно плаващ обменен курс, отколкото от обменен курс, поддържан чрез редовна намеса на съответните власти;

г) *честотата на актуализиране на обменните курсове* – по-малко вероятно е преобладаващите икономически условия да бъдат отразени от наблюдаем обменен курс, който не се променя с времето, отколкото от наблюдаем обменен курс, който се актуализира ежедневно (или дори по-често).

Използване на първия последващ обменен курс

A15 Дадена валута, която не е обменима за друга валута към датата на оценяване за определена цел, може впоследствие да стане обменима за същата валута за същата цел. В такива случаи предприятието може да заключи, че първият последващ обменен курс отговаря на целта по параграф 19А. Ако курсът отговаря на целта по параграф 19А, предприятието може да използва този курс като приблизително оценен спот обменен курс.

A16 Когато преценява дали първият последващ обменен курс отговаря на целта по параграф 19А, предприятието взема предвид различни фактори, в т.ч.:

а) *времевия промеждутък между датата на оценяване и датата, на която е била възстановена обменимостта* – колкото по-кратък е този промеждутък, толкова по-вероятно е първият последващ обменен курс да отразява преобладаващите икономически условия.

б) *процента на инфлацията* – когато в икономиката има висока инфлация, в т.ч. при хиперинфлационна икономика (съгласно определението в МСС 29 *Финансово отчитане при свръхинфлационни икономики*, когато цените често се сменят бързо, понякога дори по няколко пъти на ден. Съответно е възможно първият последващ обменен курс на валутата на такава икономика да не отразява преобладаващите икономически условия.

Използване на друг способ за приблизително оценяване

A17 Предприятие, което използва друг способ за приблизително оценяване, може да използва всеки наблюдаем обменен курс – в т.ч. курсове от обменни сделки на пазари или обменни механизми, които не пораждат подлежащи на изпълнение права и задължения – и при необходимост да го коригира, за да изпълни целта по параграф 19А.

Оповестяване в случаите, когато дадена валута не е обменима

A18 Предприятието взема предвид каква степен на подробност е необходима за изпълнение на целта за оповестяване по член 57А. Предприятието оповестява информацията по параграфи A19 и A20 и всякаква допълнителна информация, която е необходима за изпълнение на целта за оповестяване по параграф 57А.

A19 В изпълнение на параграф 57А предприятието оповестява:

а) валутата и описание на ограниченията, които водят до необменимостта на тази валута за другата валута;

б) описание на засегнатите сделки;

в) балансовата стойност на засегнатите активи и пасиви;

г) използваните спот обменни курсове и сведение дали тези курсове са:

i) наблюдаеми обменни курсове без корекция (вж. параграфи A12–A16); или

ii) спот обменни курсове, оценени приблизително с помощта на друг способ за приблизително оценяване (вж. параграф A17);

д) описание на всеки способ за приблизително оценяване, използван от предприятието, и качествена и количествена информация за входящите данни и предположенията (допусканията), използвани при този способ за приблизително оценяване; и

е) качествена информация за всеки вид риск, на който е изложено предприятието поради факта, че валутата не е обменима за другата валута, и естеството и балансовата стойност на активите и пасивите, изложени на всеки вид риск.

A20 Когато функционалната валута на предприятие в чужбина не е обменима за валутата на представяне или в съответните случаи валутата на представяне не е обменима за функционалната валута на предприятие в чужбина, отчитащото се предприятие оповестява също така:

а) наименованието на предприятието в чужбина; дали предприятието в чужбина е дъщерно предприятие, съвместна дейност, съвместно предприятие, асоциирано предприятие или клон; както и основното му място на стопанска дейност;

б) обобщена финансова информация за предприятието в чужбина; и

в) естеството и условията на всички договорни споразумения, по силата на които от предприятието би се изисквало да предоставя финансова подкрепа на предприятието в чужбина, в т.ч. събитията или обстоятелствата, които биха могли да изложат предприятието на загуба.

Изменя се едно заглавие.

Допълнение Б

Изменения на други решения

Изменения на МСФО 1 *Прилагане за първи път на Международните стандарти за финансово отчитане*

Параграфи 31В и Г27 се изменят и се добавя параграф 39АИ.

ПРЕДСТАВЯНЕ И ОПОВЕСТЯВАНЕ

...

Обяснение на преминаването към МСФО

...

Използване на приета стойност след тежка свръхинфлация

31В Ако поради тежка свръхинфлация (виж параграфи Г26–Г30) предприятието избере да оценява активите и пасивите по справедлива стойност и да използва тази справедлива стойност като приета стойност в своя встъпителен отчет за финансовото състояние по МСФО, то включва в първите си финансови отчети по МСФО пояснение как и защо е имало и след това е престанало да има функционална валута, която е изложена на тежка свръхинфлация.

...

ДАТА НА ВЛИЗАНЕ В СИЛА

...

39АИ С документа, озаглавен *Необтенимост* (изменения на МСС 21) и издаден през август 2023 г., бяха изменени параграфи 31В и Г27. Предприятието прилага тези изменения, когато прилага МСС 21 (изменен през август 2023 г.).

...

Допълнение Г

Освобождавания от изискванията на други МСФО

...

Тежка свръхинфлация

...

Г27 Валутата на свръхинфлационна икономика е изложена на тежка свръхинфлация, когато за нея са в сила следните две особености:

а) няма надежден общ ценови индекс, който да може да се използва от всички предприятия, имащи сделки и салда в тази валута;

б) валутата не е обменима за сравнително стабилна чуждестранна валута. Обменимостта се преценява по реда на МСС 21.